

B i vì b t c m t nh ng b l n nào, đ c th hi n ra tr c công chúng, đ u s tr thành m t th m h a đ i v i gi i l nh đ o Trung Qu c, trong b i c nh đang đ i n ra giai đ o n chuy n đ i l nh đ o.

Ch t ch Trung Qu c H C m Đào trong tình th ph i c ng r n v i M

M t ng i đ n ông l t qua nh các l nh đ o Trung Qu c, H C m Đào, Ôn Gia B o, Giang Tr ch Dân và Mao Tr ch Đông (t ph i qua trái), B c Kinh, 18/01/2011. REUTERS/Jason Lee

So v i nh ng ng i ti n nhi m, gi i c m quy n Trung Qu c hi n nay có ít tính chính đáng h n, và nh v y, có th nói là h th y h n. Do v y, l nh đ o Trung Qu c hi n nay khó lòng có th đ a ra nh ng nh n nh ng, nh t là nh n nh ng trong quan h v i Hoa K .

Nh t báo Le Figaro hôm nay dành s chú ý đ c bi t cho ch đ quan h M - Trung nhân chuy n công du Hoa K c a ch t ch Trung Qu c H C m Đào. D i t a đ « M t ch t ch Trung Qu c b bu c ph i c ng r n v i M », đ c ph i viên c a Le Figaro t B c Kinh nh n xét m t cách hài h c : không nghi ng g n a « ch tr ng ngo i giao n c i » c a B c Kinh s t p t c đ c áp d ng trong chuy n công du c a ch t ch Trung Qu c.

Ng i ta s l i nghe th y nh ng tuyên b v quan h M - Trung là « quan h quan tr ng nh t th gi i » cũng nh kh u hi u « s h p tác chi n l c » gi a hai n c s đ c m r ng. Ch t ch Trung Qu c, theo nh t báo Wall Street Journal, đã đ a ra các l nh v c mà hai phía có th cùng khai thác, nh : năng l ng, hàng không hay không gian, ... và kêu g i ch m đ t thái đ đ i đ u c a th i k « chi n tranh l nh ». Tuy nhiên, v căn b n, chuy n công du này s đ i n ra t ng t nh chuy n đi B c Kinh c a t ng th ng M h i cu i năm 2009.

Có nghĩa là trên bề mặt, đó sẽ là những tuyên bố hùng hồn mang tính « tâng bốc và tích cực » về quan hệ song phương, những thực tế sẽ không có bất cứ bước tiến nào trên các hồ sơ bất đồng. Mặt phía dưới sẽ giữ nguyên lập trường của mình.

Kết quả mặt cuối cùng của điều tra do luận của China Daily xuất bản hôm qua cho thấy bộ ngoại giao không khi nào nghĩ đến việc nay thì Trung Quốc : họ nhận ra sự nghiêm trọng của những vấn đề cho rằng quan hệ Trung – Mỹ năm vừa qua đã trở nên tồi tệ hơn.

Theo một số nhà phân tích, chủ tịch Hồ Chí Minh Đào, bất luận quan điểm riêng như thế nào, cũng sẽ không thể do phát biểu. Những điều ông đưa ra chính quyền Bắc Kinh có rất ít khả năng là chính do lịch trình hoạt động cũng như cấu trúc quyền lực tại Trung Quốc. Theo nhận xét của một nhà ngoại giao Anh, một tiêu chuẩn bên cạnh ông Hồ Chí Minh Đào trong chuyến công du lần này là, không thể ra là một tác nhân trong các tiếp xúc tay đôi với những thế lực Mỹ, những cũng không được nhân nhượng một chút nào. Bởi vì bất cứ một nhượng bộ nào, được thể hiện ra trước công chúng, đều sẽ trở thành một thất bại đối với giới lãnh đạo Trung Quốc, trong bối cảnh đang diễn ra giai đoạn chuyển đổi lãnh đạo. Sau một thập niên nắm quyền, cựu Hồ Chí Minh Đào - Ôn Gia Bình sẽ được thay thế vào năm tới 2012.

Le Figaro nhận xét, bối cảnh chuyến giao quyền lực tại Trung Quốc hiện nay cần trở quan hệ giữa Washington và Bắc Kinh. Đây cũng là nhận định của bộ trưởng Tài chính Mỹ, Timothy Geithner : cuộc chuyển giao quyền lực làm giảm những bất đồng cách, bởi vì nó khiến cho các bên đều thấy lợi ích chung.

Từ bên trong hệ thống, một giới viên của một trường Đảng Trung Quốc, được Le Figaro trích dẫn, giới thích rằng, chính trường Trung Quốc hiện nay rất phức tạp thu hút vào sự ép buộc « các nhóm lợi ích », là nói, các quan chức trong chính quyền liên kết một thể thống nhất với các doanh nhân. Sự thay đổi và cải thiện trong chính trường đòi hỏi phải có sự phân chia lợi quyền lực và lợi ích, trong khi đó, các nhóm lợi ích chủ yếu ngăn cản quá trình này.

Theo các nhà quan sát, bất cứ tuyên bố nào của các nhà lãnh đạo Trung Quốc về việc thay đổi giá trị nhân dân một cách tự do hơn, đều bị phản ứng quyết liệt từ phía các bộ trưởng hay các chuyên gia tự do. Giới quân sự Trung Quốc có một tiếng nói khá đặc biệt với giới lãnh đạo dân sự, và họ có ảnh hưởng nhiều trong thái độ của Bắc Kinh trong hồ sơ Bắc Triều Tiên, hay trong các tranh chấp biển đảo với Nhật Bản, cũng như tranh chấp tại vùng biển Đông Nam Á.

Đ k t lu n, Le Figaro đ a ra nh n xét c a m t nhà quan sát : So v i nh ng ng i ti n nhi m, gi i c m quy n Trung Qu c hi n nay có ít tính chính đáng h n, và nh v y, có th nói là h th y u h n. Do v y, lãnh đ o Trung Qu c hi n nay khó lòng có th đ a ra nh ng nhân nh ng, nh t là nhân nh ng trong quan h v i Hoa K .

Cu c chuy n bi n dân ch t i Tunisia thi u các nhà chính tr xu t s c

S thay đ i quy n l c đang đi n ra hi n nay t i Tunisa thu hút m i quan tâm c a nhi u nh t báo chính t i Pháp. « Xây đ ng m t chính ph đoàn k t qu c gia đ đ a Tunisia ra kh i h n lo n » là t a đ trên tranh nh t c a Le Monde. La Croix thì quan tâm đ n quy n t do ngôn lu n đ c ph c h i t i Tunisia và đ a ra danh sách các tài s n c a gia t c c a t ng th ng Ben Ali. L'Humanité m nh m kh ng đ nh : « Không có án treo cho nhà n c c a Ben Ali ». Nh t báo Libération ch y tít « Tunisia: Các thách th c c a t do » v i nh n đ nh sáu c u thành viên đ ng đ u trong chính quy n cũ có m t trong chính ph chuy n ti p đ c thành l p ngày hôm qua.

Libération đ c bi t chú ý đ n nh ng b t tr c trong giai đ o n chuy n ti p hi n nay t i Tunisia, v i chùm bài phân tích và ph ng v n.

Bài « Tunisia, m t cu c chuy n ti p đ y b t tr c » đ t v n đ , t i Tunisia, ng i ta ch n gi i pháp thay đ i nào ? Tri t đ chuy n hóa thành ch đ dân ch hay chuy n hóa t t . Thành ph n m i trong chính ph chuy n ti p, v i t t c các v trí ch ch t đ u đ c n m gi b i các thành viên c a đ ng c m quy n cũ, đ ng T p h p Dân ch L p hi n (RCD). Ch có ba thành viên c a đ i l p tham gia ph trách các b Phát tri n vùng, Đ i h c và Y t . Th c t này cho th y, gi i pháp chuy n ti p đ c l a ch n t i Tunisia là gi i pháp chuy n hóa t t . Đi u này đ c kh ng đ nh v i tuyên b c a th t ng Tunisia : Các cu c b u c s ch đ c t ch c trong vòng 6 tháng t i, ch không ph i trong vòng hai tháng, nh Hi n pháp quy đ nh.

R t nhi u v n đ h c hi m đ c đ t ra trong giai đ o n chuy n ti p tr c m t. Ví d nh , đ i x nh th nào đ i v i đ ng RCD c a c u t ng th ng Ben Ali, đ ng chính tr có kho ng 1 tri u

thành viên, trên tổng số hơn 10 triệu dân Tunisia ? Làm thế nào để thanh lý các bộ máy hành chính và Bộ Nội vụ, vốn đã tham gia vào đàn áp dân chúng trước đây ? Làm thế nào để trở lại công lý cho những nạn nhân của chế độ độc tài ? Đòi hỏi như thế nào với các thế lực phản động ? Không thể không nhận thấy rằng « thế lực » khác : làm thế nào để giải thoát các nạn nhân kinh tế Tunisia ra khỏi bàn tay của phe cánh cố hữu trong thế lực Ben Ali.

Trở lại phong trào Libération, nhà văn và nhà phê bình Abdelwahab Meddeb, người gốc Tunisia, giảng viên văn học tại Đại học Paris X, nhận xét, cuộc chuyển hóa chính trị hiện nay tại Tunisia cần nhiều thời gian, và « chúng ta vốn còn chưa có các nhà lãnh đạo thế lực như Lech Walesa hay Vaclav Havel ».

Theo ông Abdelwahab Meddeb, các ưu tiên trước mắt của quá trình chuyển tiếp hiện nay là tôn trọng Hiến pháp hiện hành của Tunisia. Bất chấp những điều sai lầm trong Hiến pháp, những nguyên tắc căn bản đã hiện diện, ví dụ như nguyên tắc thế chấp thế lực, sự bình đẳng của công dân trên những nguyên tắc tính, tôn giáo, sắc tộc và ngôn ngữ. Chính vì vậy, điều quan trọng là một Hiến pháp mới cần được thảo luận, thông qua các thảo luận rộng rãi. Và quá trình này có thể kéo dài nhiều năm.

Nhà văn và nhà phê bình cũng lo ngại về việc các trào lưu Hồi giáo cực đoan, nhận thức chuyển giao, có thể trở lại. Trước nguy cơ này, theo ông Abdelwahab Meddeb, không nên đáp lại bằng bạo lực. Không thể đoán các trào lưu cực đoan, người cực đoan, phải tiếp tục điều kiện cho họ tham gia vào các cuộc trao đổi chung. Ông hy vọng các trào lưu Hồi giáo cực đoan, trên thế giới, có thể thay đổi đáng kể và chấp nhận những dân chủ, giảng dạy như là một phần của Hồi giáo AKP của Thổ Nhĩ Kỳ. Những dân chủ và một thế chấp thế lực không thể là những thế lực mà người ta có thể áp đặt trên xu hướng.

Tại sao lực lượng đối lập với chế độ hiện hành tại Nga không được dân chúng ủng hộ ?

Với các chuyển hóa dân chủ tại Nga, nhật báo Libération hôm nay giới thiệu với độc giả cách nhìn của nhà xã hội học Denis Volkov, thuộc một trung tâm nghiên cứu độc lập về dân chủ và luật pháp tại Nga, để trả lời cho một câu hỏi thường được đặt ra : Tại sao đối lập chính trị Nga lại không được dân chúng ủng hộ. Đối lập Nga tồn tại với các tên tuổi được công chúng biết đến như Boris Nemtsov, Mikhail Kassianov, nhưng lực lượng này không hề có trọng lượng gì trong đời sống

chính tr ở Nga. Nguyên nhân đ u tiên khi n đ i l p không chính ph c đ c dân chúng, chính là do chính quy n Matxc va ki m soát đ c ph ng ti n truy n thông ch y u, là truy n hình.

Ti p theo đó, nh ng ch trích mang tính chung chung đ i v i ch đ hi n hành c a đ i l p Nga không làm cho ai quan tâm c . Ng i dân Nga s n sàng tham gia vào các ho t đ ng c th đ đ u tranh vì các v n đ liên quan tr c ti p đ n quy n l i c a h , ch không ph i ch ng l i ch đ , trong khi đó, l c l ng đ i l p l i không s n sàng đ t p h p dân chúng.

Hình nh c a đ i l p Nga cũng r t y u trong con m t c a đa s ng i Nga v i s b t l c, mâu thuẫn n i b và cu c đ u tranh ch ng l i c i xay gió, ch a đánh đã thua, không th nào hi u đ c trong con m t c a nh ng công dân Nga bình th ng.

Theo nhà phân tích, trong hoàn c nh hi n nay t i Nga, khi ng i Nga đang nhìn th y cu c s ng không đ n n i t t đ c th m nh tr c, nhi u ng i có quan đ m l c quan, thì đ i u quan tr ng là c n ph i có nh ng nghiên c u khách quan đ ch ra vai trò c th c a chính quy n trong s rã r i c a n n hành chính. Tuy nhiên, đ i u c b n là gi i c m quy n hi n t i Nga không ch p nh n b t c m t ki m soát nào t bên ngoài.

Mạng Sina Weibo đ c kho ng 50 tri u ng i s đ ng t i Trung Quốc

Ph n cu i m c đi m báo, chúng tôi xin gi i thi u v i quý thính gi v đ tài « Sina Weibo thay th Twiter, v i kho ng 50 tri u khách hàng t i Trung Quốc », đ c Le Monde đăng t i. Ra đ i ch m i h n m t năm, Sina Weibo (t m đ ch là web Làn sóng m i) hi n nay đã đ ng đ u th tr ng các trang m ng t i Trung Quốc, sau khi Twitter b lo i ra kh i th tr ng này vào năm 2009. web Làn sóng m i đ c 50 tri u ng i s đ ng. C m i hai tháng m t l n, m c trao đ i các thông đ p ng n c a website này l i nh n thêm 20 tri u l t ghi danh.

S thành công c a các trang m ng Trung Quốc có nhi u nguyên nhân, do v i c các nhà kinh doanh n c ngoài b lo i ra, do l i th ngôn ng và đ c bi t là do v i c các trang m ng Trung Quốc hi u t t h n các nhu c u c a c dân t i ch , đ c bi t là s tò mò c a công chúng đ i v i các đi n bi n xung quanh các nh n v t Trung Quốc n i ti ng, nh các đi n viên hay nh ng

ngßi dßn chßng trßng truyßn hßnh. Đßn cß nhß nß nghß sĩ Dißu Thßn (Yao Chen) đã thu hút tßi 4,7 trißu ngßi hßm mß vào sß dßng web Lßn sßng mßi. Sßp tßi sß ngßi quan tßm đßn Dißu Thßn sß đßt xßp xß con sß 7,7 trißu, cß nghßi là vßt cß lßng ngßi theo dßi ca sĩ Mß Lady Gaga trên Twitter hay Barack Obama.

Bên cß nhß các nhßn vßt nßi tißng, trang mßng Lßn sßng mßi cßn là mßt cßng cß tìm tßn cß ích, trong bßi cß nhß uy tßn cßa báo chí chính thßng suy gißm. Theo mßt đßi u tra, hßn 70% ngßi dùng Internet tin vào các trang blog, hßn 50% tin vào thông tin cßa các trang này, và đßc bißt là khoßng 20% các sß kißn quan trßng trong thßi sß cßa năm 2010 là bßt ngußn tß các trang blog.